

Κυθρεώτικες Εκδηλώσεις

Κείμενα των Χρυσόδεμης Παπακωνσταντίνου και Ανδής Πέτσα Σαββίδου
Επιμέλεια Ανδής Πέτσα-Σαββίδου

Συνήλθε στην 1η του Συνεδρία την Τετάρτη, 8 Μαρτίου, το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου Γυναικών Περιοχής Κυθρέας, του οποίου πρόσφατα ανέλαβε την προεδρία η δρ Περσεφόνη Λάμπρου Χριστοδούλου. Στη συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στο σπίτι της μακαριστής Κατίνας Πέτσα στη Λευκωσία, ιδρυτικού μέλους του Ομίλου, προσκλήθηκε και παρέστη και ο Δήμαρχος Κυθρέας, δρ Πέτρος Καρεκλάς. Ο Δήμαρχος ενημέρωσε για τις διάφορες δραστηριότητες του Δήμου και συζήτησε με το ΔΣ του Ομίλου τους διάφορες δράσεις και πρωτοβουλίες για σύσφιξη της συνεργασίας μεταξύ του Δήμου και του Ομίλου Γυναικών, στην κοινή προσπάθεια για απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και για συντήρηση της μνήμης της κατεχόμενης γης μας. Την ατμόσφαιρα χρωμάτισαν με άρωμα Κυθρέας τα έργα τέχνης της μακ. Κατίνας Πέτσα, μιας από τους λαϊκούς ζωγράφους της Κυθρέας μας.

Η πασχαλινή συνέστιαση Κυθρεωτών που οργανώνει κάθε χρόνο το σωματείο ΧΥΤΡΟΙ Κυθρέας αποτελεί πλέον δεσμό. Ευκαιρία για συναπάντημα, αναβίωση εδίων, ζωντανά αναμνήσεων, διατήρηση της μνήμης της κατεχόμενης γης μας και δήλωση της ακλόνητης θέλησής μας για επιστροφή. Οι Κυθρεώτες την αναμένουν κάθε χρόνο.

Φέτος πραγματοποιήθηκε στον καταπράσινο προσκοπικό χώρο του Κόρνου.

Ύστερα από σύντομο καλωσόρισμα από τον πρόεδρο των ΧΥΤΡΩΝ κ. Μιχάλη Παυγαλή τη συγκέντρωση χαιρέτησε ο δήμαρχος Κυθρέας Δρ. Πέτρος Καρεκλάς.

Ακολούθησε γεύμα, χορός, τραγούδι, παραδοσιακά παιχνίδια.

Συγκινητική στιγμή της εκδήλωσης ήταν η βράβευση του κ. Σοφοκλή Γιασίτη και η μεταθανάτια βράβευση του μακαριστού Κώστα Χατζηγιακουμή για τη διαχρονική αγάπη και προσφορά τους στο σωματείο ΧΥΤΡΟΙ και στην Κυθρέα.

Την τιμητική πλακέτα παρέλαβε κατασυγκινημένος ο κ. Σοφοκλής Γιασίτης. Για τον μακαριστό Κώστα Χατζηγιακουμή προσήλθε και παρέλαβε την πλακέτα συγκινημένος ο γιος του.

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 7.5.23, σε διοργάνωση του Δημοτικού Συμβουλίου Νεολαίας του Δήμου Κυθρέας εκδρομή για νέους Κυθρεώτες στον Καλοπαναγιώτη. Η εκδρομή έδωσε την ευκαιρία σε δεκάδες νέους να γνωριστούν μεταξύ τους, να μιλήσουν για την Κυθρέα, τους ανθρώπους, την ιστορία και τις ενορίες της και να περάσουν ένα όμορφο πρωινό στον καταπράσινο και φιλόξενο Καλοπαναγιώτη. Οι νέοι περπάτησαν στο μονοπάτι της φύσης, συμμετείχαν σε παιχνίδια γνωριμίας, ξεναγήθηκαν στην Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννη του Λαμπαδιστή, σεργιάνισαν στα δρομάκια του χωριού και γευμάτισαν στο εστιατόριο “Πανόραμα” στον Ορκόντα. Όλοι εξέφρασαν τη χαρά και την ικανοποίησή τους για την ευκαιρία αυτή που τους δόθηκε και δήλωσαν έτοιμοι να συμμετάσχουν στις επόμενες δράσεις του Συμβουλίου Νεολαίας.

Την Κυριακή του Παραλύτου, 15 Μαΐου 2022, εορτάστηκε εκ μεταδέσεως η Σύναξη των πέντε Ιεραρχών της Κυθρέας από τους εκτοπισμένους Κυθρεώτες, στο παρεκκλήσι του Αγίου Χαραλάμπους Νέου Χωριού Κυθρέας στην Αγλαντζιά.

Του Όρθρου και της Θείας Λειτουργίας προέστη ο Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος, πλαισιωμένος από τους ιερείς του Ιερού Ναού, Πρωτοπρεσβύτερο π. Διομήδη Κωνσταντίνου και π. Γεώργιο Κούλα καθώς και από το Διάκονο π. Ανδρέα Ματέι.

Στον εκκλησιασμό παρέστησαν ο Δήμαρχος Κυθρέας δρ. Πέτρος Καρεκλάς, ο Κοινοτάρχης Τραχωνίου Κυθρέας κ. Χαράλαμπος Παπαθανασίου και οι Εκκλησιαστικοί Επίτροποι των Ενοριών της Κυθρέας: Παναγίας Χαρδακιωτίσσης, Αγίου Γεωργίου, Αγίου Ανδρονίκου, Αγίας Μαρίας, Τιμίου Σταυρού Χρυσίδος και Αγίου Χαραλάμπους Νέου Χωριού Κυθρέας.

Στο κήρυγμα του θείου λόγου, ο Θεοφιλέστατος αναφέρθηκε στο νόημα της ευαγγελικής περικοπής, επισημαίνοντας ότι διδασκόμαστε για ακόμη μια φορά ότι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός είναι ο ιατρός όχι μόνο της ψυχής αλλά και του σώματος, αφού ο άνθρωπος είναι μια ψυχοσωματική οντότητα.

Ο Θεοφιλέστατος έκανε αναφορά και στην επικείμενη Δεσποτική εορτή της Μεσοπεντηκοστής, η οποία αναφέρεται στη Σοφία του Θεού, δηλαδή το δεύτερο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, τον Υιό και Λόγο του Θεού, τον Κύριό μας Ιησού Χριστό.

Ο Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος αναφέρθηκε επίσης στους πέντε Ιεράρχες της Κυθρέας, το εικόνισμα των οποίων τοποθετήθηκε στη μέση του ναού για προσκύνηση από τους πιστούς. Επίσης, έκανε αναφορά στο ιστορικό γεγονός των Εγκαινίων του παρεκκλησίου του Αγίου Χαραλάμπους Νέου Χωριού

Κυθρέας στην Αγλαντζιά, τα οποία πραγματοποιήθηκαν 17-18 Μαΐου 2019, με τις ευλογίες του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου.

Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας τελέστηκαν εορτές και μνημόσυνα πάντων των τελειωθέντων Κυθρεωτών πριν την εισβολή, κατά τη διάρκεια αυτής και μετά απ' αυτή στην προσφυγιά.

Παρενθετικά αναφέρεται πως στις 17 Μαΐου, ημέρα μνήμης του Αγίου Αθανασίου Κυθρέας, με τις ευλογίες της Α.Μ. του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β΄, τελέστηκε η Σύναξη των Αγίων πέντε Επισκόπων των Χύτρων (Κυθρέας): Σπυρίδωνος (19 Σεπτεμβρίου), Πάππου (24 Οκτωβρίου), Δημητριανού (6 Νοεμβρίου), Αθανασίου (17 Μαΐου) και Φωτεινού (2 Αυγούστου).

Στις 20 Μαΐου, το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης στη Λευκωσία τίμησε τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων 2023 με πλούσιες δράσεις, εργαστήρια, ξεναγήσεις και προβολές, ανάμεσα στις οποίες και δύο φιλμάκια που αναδεικνύουν την πλούσια ιστορία και πολιτιστική κληρονομιά της Κυθρέας μας. Η βραβευμένη σύντομη ταινία Ελλαδιτών μαθητών "Εξ ύδατος ψυχής" αφιερωμένη στον Κεφαλόβρυσο της Κυθρέας και τα "Ζυμώματα της Κυθρέας". Τα ζυμώματα της Κυθρέας προλόγισε η Κυθρεώτισσα ερευνήτρια και συνεργάτιδα του Δήμου κα Ανθή Πέτσα-Σαββίδου.

Πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου η ετήσια γενική συνέλευση του σωματίου ΑΕΚ Κυθρέας. Στην ομιλία του ο πρόεδρος απερχόμενου διοικητικού συμβουλίου Δρ. Ζαχαρίας Βασιλειάδης αναφέρθηκε στο μεγαλύτερο δέμα που αντιμετωπίζει το σωματείο και το οποίο αναμένεται να απασχολήσει το επόμενο διάστημα της ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο πρόεδρος από το βήμα της συνέλευσης κάλεσε την νέα γενιά να αγκαλιάσει το σωματείο και να αποκτήσει ενεργό εμπλοκή έτσι ώστε το Σωματείο να αποκτήσει ξανά μέλλον και προοπτική. Το σωματείο συνέχισε, έχει καταφέρει να επιβιώσει μέσα από μια δύσκολη πορεία σχεδόν 75 χρόνων, εκ των οποίων τα 50 σχεδόν στην προσφυγιά. Σήμερα έχει ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε από νέους ανθρώπους με όρεξη, νέες ιδέες και αγάπη προς την Κυθρέα μας, έτσι ώστε η πορεία και η δράση του να συνεχιστεί. Η χδεσινή γενική συνέλευση αποτελεί την αρχή μιας μεταβατικής περιό-

δου και μιας διαδικασίας μέσα από την οποία στοχεύουμε στη σταδιακή ανανέωση του Διοικητικού μας Συμβουλίου και κάλεσε όλους νέους και νέες, Κυθρεώτες/Κυθρεώτισσες ή και φίλους/φίλες του σωματείου που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε αυτή τη διαδικασία να απευθυνθούν στο ΔΣ.

Ανακοίνωσε επίσης πως το Μνημείο πεσόντων και αγνοούμενων μελών και φίλων του σωματείου έχει αποπερατωθεί και τα επίσημα εγκαίνια προγραμματίζονται για τις 29 Οκτωβρίου (μέρα αγνοουμένων).

Μετά το πέρας της ομιλίας του προέδρου ακολούθησε η αναλυτική παρουσίαση των οικονομικών από τον ταμία του σωματείου. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την καθιερωμένη συνεστίαση /προσφορά γεύματος προς τα μέλη.

Εκδρομή προσκύνημα διοργανώθηκε από τον ΠΑΟΚ στο μοναστήρι του Αποστόλου Ανδρέα μέσω της αγαπημένης μας Κυθρέας το Σάββατο στις 20 Μαΐου 2023.

Στο προσκύνημα συμμετείχαν αρκετά μέλη, Κυθρεώτες και φίλοι του σωματείου.

Η όλη εκδρομή έγινε σε ένα εγκάρδιο και φιλικό κλίμα αφήνοντας σε όλους μας άριστες εντυπώσεις. Ευχή η επίσκεψη στη σκλαβωμένη γη μας να γίνει δεσμός και να καθιερωθεί ώστε να υπάρξουν στο μέλλον και άλλα προσκνήματα /επισκέψεις.

Υπερήφανοι για μια ακόμα φορά ένιωσαν οι Κυθρεώτες, καθώς στην εκδήλωση για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Κύπρου που πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο στις 29 Ιουνίου παρουσιάστηκαν μεταξύ άλλων οι δύο εγγραφές του Δήμου Κυθρέας στον Εθνικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Παραδοσιακά Αρτοσκευάσματα και Γνώσεις για την Καλλιέργεια και τις Χρήσεις του Κραμπίου στην Κυθρέα. Τα πιστοποιητικά εγγραφής απένειμε ο Υφυπουργός Πολιτισμού, κ. Μιχάλης Χατζηγιάννης, ο οποίος και χαιρέτισε την εκδήλωση μαζί με την Πρόεδρο της Κυπριακής Εθνικής Επιτροπής UNESCO, κα Λουκία Λοΐζου Χατζηγαβριήλ. Ο Δήμος σε συνεργασία με τα οργανωμένα σύνολα της Κυθρέας προβάλλει με κάθε ευκαιρία τα στοιχεία αυτά και προωθεί τη γνωριμία των νέων με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά της κατεχόμενης Κωμόπολης, ώστε να συνεχίσει να ζει και να μεταλαμπαδεύεται από γενιά σε γενιά.

49 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, πραγματοποιήθηκε ξανά στις 16 Ιουλίου η ετήσια Αντικατοχική Εκδήλωση που συνδιοργανώνουν ο Δήμος και η Συντονιστική Επιτροπή Ευρύτερης Περιοχής Κυθρέας με την ευκαιρία του εορτασμού της Αγίας Μαρίας Κυθρέας. Αντιπροσωπεία των διοργανωτών και των Οργανωμένων Συνόλων συνοδευόμενη από αντιπροσωπεία του αδελφοποιημένου Δήμου Αιγάλεω επέδωσε ψήφισμα προς τον Γ.Γ. των Ηνωμένων Εθνών σε

αξιωματικό της Ειρηνευτικής Δύναμης στο Οδόφραγμα Μιας Μηλιάς και στη συνέχεια μετέβη στον παρακείμενο Ναό του Αγίου Πολυδώρου για τον Εσπερινό, τον οποίο τέλεσε ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος, κ.κ. Γεώργιος.

Με το πέρας του πανηγυρικού Εσπερινού τηρήθηκε μονόλεπτη σιγή εις μνήμην των πεσόντων του 1974. Στη συνέχεια χαιρέτισαν την εκδήλωση οι Δήμαρχοι Αιγάλεω και Κυθρέας. Στην ομιλία του ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κ. Γιώργος Παπαναστασίου (με καταγωγή από το Νέο Χωρίο Κυθρέας), συνεχάρη τον Δήμο για τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλει για συντήρηση της μνήμης και διαβεβαίωσε πως η κυβέρνηση δε θα σταματήσει να αγωνίζεται και να διεκδικεί ό,τι μας ανήκει για να επανακτήσουμε την ακεραιότητα του τόπου μας.

Η εκδήλωση έκλεισε με πατριωτικά τραγούδια από τη Χορωδία του Δήμου Κυθρέας και με λιτάνευση της ιεράς εικόνας της Αγίας Μαρίας Κυθρέας. Σύσσωμοι οι Κυθρεώτες δήλωσαν ξανά με την παρουσία τους ότι ο τόπος μας δεν έχει ξεχαστεί κι ότι ο αγώνας δεν πρόκειται να τερματιστεί μέχρι τη δικαίωση και τη διασφάλιση του δικαιώματος επιστροφής στην αγαπημένη γη μας.

Περηφάνια και συγκίνηση προκάλεσαν στις 5 Ιουλίου 2023 τα Χρυσά κορίτσια του ΠΑΟΚ ΚΥΘΡΕΑΣ, Αφροδίτη Αχιλλίδη και Αθηνά Ριρή. Στην πρώτη τους κιάλα συμμετοχή σε επίσημους αγώνες, η ομάδα του ΠΑΟΚ ΚΥΘΡΕΑΣ στις κορασίδες U14 ανακηρύχθηκε πρωταθλήτρια Κύπρου τερματίζοντας αήττητη στη πρώτη θέση του βαθμολογικού πίνακα, σκορπώντας ρίγη συγκίνησης σε όλους, προβάλλοντας τη σκλαβωμένη μας ΚΥΘΡΕΑ. Αξίζει να αναφερθεί πως στα αγόρια U12 ο ΠΑΟΚ ΚΥΘΡΕΑΣ με τους Αντρέα Χριστοδούλου και Αλκίνοο Ευαγγέλου κατέλαβαν την 7η θέση, ενώ η ΕΝΩΣΗ ΝΕΩΝ ΚΥΘΡΕΑΣ με τους Αντρέα Δημητρίου και Γιώργο Χαραλάμπους την 8η θέση από σύνολο 14 ομάδων.

Στις 22 Ιουλίου δεκάδες Κυθρεώτες πήγαν στην Κυθρέα με λεωφορείο που διέθεσε ο Δήμος για να μετέχουν στον Όρδρο και στη θεία Λειτουργία που τελέστηκε προϊσταμένου του Επισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου στην εκκλησία της Αγίας Μαρίας της αγαπημένης γενέτειρας Κωμόπολης.

Στον Ιερό Ναό Απ. Ανδρέα στον Συνοικισμό Στρόβολος III τελέστηκε στις 24.9.2023 για ακόμα μια φορά το Ετήσιο Εθνικό Μνημόσυνο Πεσόντων και Αγνοουμένων, προϊσταμένου του Επισκόπου Νεαπόλεως κ. Πορφυρίου. Τον επιμνημόσυνο λόγο εκφώνησε η Υπουργός Υγείας, κα Πόπη Κανάρη, η οποία τόνισε πως με την ίδια δύναμη ψυχής που έδειξαν οι ήρωές μας το 1974, οφείλουμε κι εμείς σήμερα να σταθούμε απέναντι στις εθνικές προκλήσεις. Μετά τη λειτουργία τελέστηκε τρισάγιο κι έγινε κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο Πεσόντων και Αγνοουμένων του Δήμου Κυθρέας, που βρίσκεται στο προαύλιο του οικήματος του ΠΑΟΚ Κυθρέας.

Στις 8.10.2003 σε μια ατμόσφαιρα κατάνυξης και συγκίνησης έγινε στον Καθεδρικό ναό του Αποστόλου Βαρνάβα στη Λευκωσία χοροστατούντος του Επισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου ο εσπερινός των Αγίου Ανδρονίκου και Αθανασίας. Για τη ζωή και το έργο των αγίων μίλησε ο δρ Νίκος Ορφανίδης, το λόγο του οποίου αξίζει να μοιραστούμε μαζί.

Είναι για όλους εμάς μεγάλη ευλογία και χαρά, καθώς έχουμε μαζευτεί κάτω από τη σκέπη της εκκλησίας, στον Καθεδρικό ναό του Αποστόλου Βαρνάβα, για να τιμήσουμε τη μνήμη των αγίων Ανδρονίκου και Αθανασίας και να πάρουμε τη χάρη τους. Και σκέφτομαι πώς τα τελευταία χρόνια, με όλες τις εκκλησιαστικές συνάξεις και τις Θείες Λειτουργίες στους κατεχόμενους ναούς μας, ανασαίνει, όπως έλεγε κι ο άγιος Πορφύριος, η πλάση. Έτσι μέσα στην ερημία και τη ληλασία και τη φθορά, μέσα στη σκιά της κατοχής αναπέμπουμε ύμνους αινέσεως και χαρᾶς και εισπράττουμε την ευλογία και τη δωρεά του Κυρίου και των εορταζόντων αγίων μας, με τους ναούς μας να λάμπουν ξανά.

Αυτή τη χαρά εισπράττουμε κι απόψε, επιστρέφοντας νοερώς στην Κυθρέα, στον ναό του Αγίου Ανδρονίκου και της αγίας συμβίας του Αθανασίας, εκεί στο ύψωμα, στον μεγαλοπρεπέστερο, μαζί με την Παναγία τη Χαρδακιώτισσα ναό της Κυθρέας. Αυτή τη λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια κουβαλούμε εντός μας περιχαρείς, γιατί είμαστε μαζί με τους αγίους μας. Γιατί, πέραν των άλλων, αξιωθήκαμε να διασώσουμε, όπως διασώσαμε, το ναό τους, από την κατάρρευση και την ολική και πλήρη καταστροφή. Και ελπίζουμε να αξιωθούμε να φροντίσουμε και να αποκαταστήσουμε και τη στέγη του ναού τους, όταν τούτο μάς επιτραπεί.

Δέν ξέρω, τί να πω απόψε, σ' αυτή τη σύναξη. Είμαι ξανά με τους ανθρώπους της αγαπημένης μας Κυθρέας. Και όλοι μαζί επιστρέφουμε σε όσα αγαπήσαμε και ζήσαμε. Έτσι, λοιπόν, νοιώθουμε να λαμπροφορεί η Κυθρέα. Έτσι λαμπροφορεί ακόμα η εκκλησία του Αγίου Ανδρονίκου, κι ἄς ἔμεινε ἕνα ἐρείπιο, καταστρεμμένη και βεβηλωμένη, χωρίς στέγη. Λαμπροφορεί, σκέφτομαι, εντός μας χρόνια τώρα, ἤδη πέρασαν 49 δλόκληρα χρόνια, ἀφότου φύγαμε κυνηγημένοι και κατατρεγμένοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Έτσι φέγγει τίς νύχτες κι ἡ Κυθρέα, ἐκεῖ στοὺς οὐρανούς πού κατέφυγε.

Στέκομαι σε όσα ζήσαμε ἐκεῖ ἐκκλησιαστικῶς, τίς λαμπροφῶρες ἀκολουθίες, τοὺς ἐσπερινούς, τίς νύχτες τῆς Ἀναστάσεως ἀλλὰ και τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου. Μὲ τὸν Παντέλα Φραγκοῦδη στὸ δεξιὸ ψαλτήρι, μὲ τὸν παπα-Κώστα Γεωργιάδη και τὸν παπα-Γεώργιο Στυλιανοῦ. Μὲ τοὺς γονεῖς μας και τοὺς φίλους μας τῶν παιδικῶν μας χρόνων. Αὐτὰ κουβαλῶ μέσα μου 49 τόσα χρόνια. Μὲ τὸ μεγαλόπρεπο τέμπλο τοῦ ναοῦ και τίς ἀγιογραφίες στὸν νότιο τοῖχο, τὸν ἅγιο Ἀνδρόνικο και τὴν ἀγία συμβία του Ἀθανασία, τοὺς ἀγίους Πέτρο και Παῦλο και τὸν ἅγιο Μηνᾶ στὸ ἄλλογό του. Μὲ τὴν μεγαλόπρεπη εἴσοδο στὴ βόρεια πλευρὰ μὲ πωρόλιθο. Μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ κειμήλια κι ἀνάμεσά τους τὴν ἐπιτάφια πλάκα τοῦ 1556, στὰ χρόνια τῆς ἐνετοκρατίας, πού βρέθηκε στὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνα στὸν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ και φυλασσόταν στὸ ἱερό τοῦ ναοῦ.

« Ἐνταῦθα δὴ κεκοίμηται θυγάτηρ Ἀκυλίνα
 τοῦ Ἰωάννου τοῦ ποτὲ ἐπόπτου των Λευκάρων
 τοῦ γὰρ τὸ γένος ἔλκοντος ἐξ εὐγεν[ῶν] Σμερλήν[ων]
 ἣτις σύμβιος πέφυκεν τοῦ [δ]νομα Φραγκίσκου
 Φλαγγῆ καὶ μακαρίσατε αὐτὴν οἱ ἐντυχόντες
 1556 Χ[ριστου]

Λέω ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ νὰ σταθῶ καὶ στὸ συναξάριο τοῦ Βίου τῶν Ἁγίων. Τὸ ἀποδίδει πρῶτα τὸ τροπάριο τους, πού τὸ θυμάμαι σὰν νὰ εἶναι χθές:

« Τὴν τῶν παιδῶν στέρησιν ὑπομείναντες, ὦ μακάριον ζεῦγος καὶ ἱερώτατον, διενείματε πτωχοῖς τὸν πλοῦτον ἅπαντα καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ἠκολουθήσατε Χριστῷ, Ἀνδρόνικε σὺν Ἀθανασίᾳ. Διὸ ἐλάβετε τὰ βραβεῖα καὶ στέφη οὐράνια. »

Στέκομαι σὲ ἐκεῖνο « τὸν πλοῦτον ἅπαντα » καὶ « ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ ». Ἔτσι μᾶς θέλει ὁ Κύριος: ὀλοκληρωτικὰ δικούς του. Εἶναι ἀκόμα σημαντικό νὰ σταθοῦμε στὴν πρόσληψη τῆς δοκιμασίας καὶ τοῦ πόνου, τὴν ὑπομονὴ μὲ τὴν ὁποία δέχθηκαν τὴν ἀπώλεια τῶν τέκνων τους.

Ψάχνοντας ἄλλοτε τὸν βίο τους, βρῆκα στίς « Διδαχές » τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ ὅσα ὑποδειγματικὰ ἀναφέρει. Μιὰ ἐκτενῆ βιογραφία τους ἀναγράφει τὸν ἴδιο καιρὸ καὶ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης στὸ ἔργο του « Νέον Ἐκλόγιον », Ἐν Βενετία 1803.

« Εἰς 9 τοῦ Ὀκτωβρίου ἐορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὸν ἅγιον Ἀνδρόνικον μὲ τὴν σύζυγόν του Ἀθανασίαν. Τοὺς εἶχε χαρίσει ὁ ἅγιος Θεὸς δυὸ παιδιά ἀρσενικά, καὶ μίαν ἡμέραν ἀπέθανον καὶ τὰ δυό. Κλαίουσα ἡ Ἀθανασία διὰ τὰ τέκνα της, ἔρχεται ἄγγελος Κυρίου καὶ τῆς λέγει: Τὰ τέκνα σου χαίρονται εἰς τὸν παράδεισον καὶ θὰ τὰ ἀπολαύσης εἰς τὴν Δευτέρα Παρουσίαν, καὶ μὴ λυπεῖσαι. Καὶ ἔτσι τὴν ἐπαρηγόρησε. Λέγει ἡ Ἀθανασία τοῦ Ἀνδρόνικου: Ἀφέντη, χιλιάδες ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐφύλαξαν παρθενίαν εἰς ὅλην των τὴν ζωὴν. Ἡμεῖς ὑπανδρευθήκαμεν καὶ ἀπελαύσαμεν τὰ σωματικά. Δὲν γινόμεθα καλόγηροι νὰ κάμωμεν καὶ τὰ ψυχικά, νὰ υπάγωμεν καὶ εἰς τὸν παράδεισον; Ἀπεκρίθη καὶ ὁ εὐλογημένος Ἀνδρόνικος καὶ τῆς λέγει: Ἄς γίνῃ, ἀδελφὴ μου, τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἔζων ὡς ἀδελφοί. Ἐμοίρασαν τὴν περιουσίαν των, ἐπῆγαν καὶ οἱ δυὸ εἰς μοναστήριον καὶ ἔγιναν καλόγηροι καὶ ἔζησαν μὲ νηστείας καὶ σκληραγωγίας καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸν παράδεισον. »

Ἀφῆνω ὅλα τὰ ὑπόλοιπα, τὴν ἀσκησὴ τους, τὴ μετὰβασή τους ἀργότερα στοὺς Ἁγίους Τόπους, ἔτσι διὰ πεζοπορίας, τὴν ἐκ νέου κοινὴ τους ἀσκησὴ χωρὶς ὁ ἅγιος Ἀνδρόνικος νὰ γνωρίζει πὼς μαζὶ του ἦταν ἡ ἄλλοτε συμβία του, τὴν κοίμησὴ τους διαδοχικὰ, καὶ τὸν ἁγιασμό τους.

Ἀγαπημένοι καὶ προσφιλεῖς οἱ ἅγιοί μας. Ἀπὸ τὴ μεγάλη Ἀντιόχεια τῆς Συρίας κατὰ τὸν 6ο μ.Χ. αἰῶνα. Δὲν εἶναι τυχαῖο πὼς στὴν Κύπρον συναντοῦμε πλῆθος ναῶν τους. Ἀλλὰ καὶ πολλὰ ξωκκλήσια τους. Ἐκπέμπουν καὶ οἱ δυὸ τους μιὰ πραότητα καὶ

*μιά καλοσύνη, έτσι όπως αγίασαν μαζί στην έρημο. Αυτή την καλοσύνη των αγίων μας
ας κρατάμε και την πραότητα τους. Την καταφρόνηση του πλούτου. Τον άσκητικό τους
βίο. Και εξόχως την καρτερία τους και την υπομονή τους.*

Την καθιερωμένη ετήσια προσκυνηματική εκδρομή για τους συνταξιούχους δημότες του πραγματοποιήσε το Σάββατο, 7 Οκτωβρίου 2023 ο Δήμος μας. Οι συμμετέχοντες με τη συνοδεία του Δημάρχου και μελών του Δ.Σ. επισκέφθηκαν την Ιερά Μονή Παναγίας του Γλωσσά στο Κελλάκι, καθώς και την εκκλησία της Παναγίας της Ιαματικής στον Αρακαπά. Ακολούθησε γεύμα σε εστιατόριο στην Εφταγώνεια, όπου οι Κυδρεώτες πρόσφυγες ταξίδεψαν νοερά πίσω στη γενέτειρά τους κι έζησαν ξανά στιγμές που χαράχτηκαν στη μνήμη σαν πολύτιμος θησαυρός.

Την Πέμπτη, 21.9.23, πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Δημάρχου Κυδρέας δρα Πέτρου Καρεκλά στην παρουσία και του Αντιδημάρχου, κ. Μάριου Ζαμπακίδη, και της Δ.Σ. Ευαγγελίας Παυλίδου Μιχαήλ με τον Συμπρόεδρο της Δικαιοδικής Τεχνικής Επιτροπής για την Πολιτιστική Κληρονομιά κ. Σώτο Κτωρή και τον Σύμβουλο για κατασκευαστικά έργα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, κ. Στέλιο Γεωργίου. Αυτή αφορούσε στην ανταλλαγή απόψεων για διάφορα έργα διάσωσης και συντήρησης μνημείων της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Κωμόπολης της Κυδρέας.

Η αξία ενός τόπου, η ιστορία του, ο πολιτισμός του, οι παραδόσεις του, κτίζονται από αυτούς που έφυγαν, που βρίσκονται στη χώρα των αγγέλων αλλά άφησαν πίσω τους έργο αξιολογώτατο και από αυτούς που υπάρχουν, που ζουν και αγωνίζονται σήμερα για το καλό αυτού του τόπου. Την Τετάρτη, 11.10.2023 ο Όμιλος Γυναικών Κυδρέας στην παρουσία εκλεκτών προσκεκλημένων, Κυδρεωτών και φίλων του Ομίλου, τίμησε μεταθανάτια την πρώην Πρόεδρο του κα Θεοδώρα Κναή σε μια σεμνή αλλά εντυπωσιακή εκδήλωση μνήμης που έγινε στην Αίδουσα Εκδηλώσεων της ΠΟΕΔ στη Λευκωσία. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους εκφράζοντας έτσι την εκτίμηση για την προσφορά της στα κοινά, στο Δήμο Λευκωσίας και στην Κυδρέα, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Μεσαορίας Γρηγόριος, ο Ευρωβουλευτής Κώστας Μαυρίδης, ο Βουλευτής Μιχαήλ Δαμιανός, ο Δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζιης, ο δήμαρχος Κυδρέας δρ Πέτρος Καρεκλάς, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Όλγα Μαρουδιά, Τούλα Ανιφτου, Χρύσανθος Φάκας, Βαλέριος Δανιηλίδης, Οδυσσεάς Ελληνόπουλος και Λεώνη Ορφανίδου, δημοτικοί σύμβουλοι Κυδρέας και εκπρόσωποι των οργανω-

μένων συνόλων της Κυθρέας και της ευρύτερης περιοχής της.

Η εκδήλωση περιλάμβανε χαιρετισμό από την Πρόεδρο του Ομίλου Περεσεφόνη Λάμπρου, Για τη Θεοδώρα όπως τη γνώρισαν, μίλησαν η εκπαιδευτικός κα Θεοδώρα Χατζηκυπριανού, η Δημοτική Σύμβουλος Λευκωσίας κα Λεώνη Ορφανίδου, και η κα Γεωργία Γαβρά, εκπρόσωπος του Λυκείου Ελληνίδων Ρεθύμνης η οποία ήλθε στην Κύπρο ειδικά για την εκδήλωση. Προβλήθηκε επίσης φιλμάκι, ιστορική αναδρομή στη δράση της ως Προέδρου του Ομίλου ενώ παράλληλα η Αντιπρόεδρος του Ομίλου Κάτια Σαββίδου, η Γραμματέας Ανθή Πέτσα Σαββίδου σκιαγράφησαν την πορεία, τους αγώνες και την αγωνία της για την τύχη της πατρίδας μας, ενώ η κα Ελένη Ανδρέου μέλος του Ομίλου, αναφέρθηκε και απαρίθμησε τις σημαντικότερες δραστηριότητες/εκδηλώσεις του Ομίλου από της ίδρυσής του το 1993.

Εκφράζοντας την εκτίμηση προς το πρόσωπό της ο Δήμαρχος Κυθρέας και ο Επίσκοπος Μεσαορίας πρόσφεραν στην οικογένειά της αναμνηστικά δώρα και η Πρόεδρος του Ομίλου αναμνηστική τιμητική πλακέτα. Σε αντιφώνησή της η Χριστιάνα Κναή εκ μέρους της οικογένειας, φοβερά συγκινημένη ευχαρίστησε τον Όμιλο για την διοργάνωση της τιμητικής εκδήλωσης και διαβεβαίωσε πως θα συνεχίσει ως οικογένεια, να βρίσκεται στο πλευρό του Ομίλου συνεχίζοντας να παρέχει στέγη για τις συνεδριάσεις του Ομίλου.

Την εκδήλωση διάνθισε με τρία τα αγαπημένα της Θεοδώρας τραγούδια η φίλη συνεργάτιδα του Ομίλου σοπράνο Πηνελόπη Καραολιά Προκοπίου με τη συνοδεία του Προκόπη Προκοπίου στην κιθάρα.

Στις 26 Οκτωβρίου στην Πολιτιστικό Κέντρο Μελίνα Μερκούρη του Δήμου Λευκωσίας η Σχολική Εφορεία Κυθρέας απέδωσε την πρέπουσα τιμή τον Κυθρεώτη και καταξιωμένο ποιητή, πεζογράφο και δοκιμογράφο δρα Νίκο Ορφανίδη. Παρόντες εκτός από τους Κυθρεώτες και πολλοί φίλοι και εκτιμητές του πολύχρονου έργου του. Το πρόγραμμα περιλάμβανε Χαιρετισμό από τον Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας δρα Βασίλη Βασιλειάδη. Παραδέτομε την αντιφώνηση του Νίκου Ορφανίδη:

Έπιχειρώντας νά αντιφωνήσω τήν αποψινή εκδήλωση, επιστρέφω ξανά στην Κυθρέα. Και σκέφτομαι πώς κανείς μας δέν μπόρεσε νά φύγει, νά ξεφύγει ή νά αποδράσει από τήν Κυθρέα, πού επιμένει νά μᾶς ἀκολουθεῖ πενήντα τόσα χρόνια. Έτσι πονεμένη και λεηλατημένη και ἔρημη. Και ἄδεια. Γι' αὐτό και σπαρακτικά και πένθιμα, μαζί και νοσταλγικά ἦταν ὅσα γράψαμε τόσα χρόνια. Και πονεμένα. Ὅσα

γράφουμε για τις γειτονιές μας, για τὸ σπίτι μας, για τοὺς γονεῖς μας πού κοιμήθηκαν στοὺς συνοικισμούς, για τὰ παιδάκια πού μεγαλώσαμε μαζί, κουβαλώντας τὰ σπαράγματα τῆς μνήμης.

Ἐκεῖ γυρνᾶμε ὅλοι. Στὶς στιγμές πού ζήσαμε. Μὲ τὶς γειτονιές μας. Μὲ τὰ περιβόλια καὶ τὰ νερά. Μὲ τοὺς φίλους μας τῶν παιδικῶν μας χρόνων. Τοὺς συμμαθητές καὶ τὶς συμμαθήτριές μας. Μὲ τὴ μάνα μας πού μᾶς ἔραβε τότε τὰ παντελονάκια καὶ τὰ πουκαμισάκια μας. Πού μᾶς ἔπλεκε καὶ τὰ σχολικά, τὰ πουλοβεράκια. Ἔτσι πανομοιότυπα.

Λέω νὰ πιάσω τὶς ἐλάχιστες φωτογραφίες πού κρατῶ, τὶς φυλάω πενήντα πέντε τόσα χρόνια, κι ἄλλες ἐξήντα, ὅλες ἀσπρόμαυρες ἀπὸ τὴν αὐλή, μὲ τὸ παράθυρο τοῦ δωματίου πού διαβάζαμε, μὲ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ, καὶ τὴν ἄλλη τῆς κουζίνας, τὴν εἴσοδο τοῦ περιβολιοῦ, τὸ μπαλκόνι μας καὶ κάτω τὸ περιβόλι μας, κάποιες φωτογραφίες μὲ τὴ μανταρινιά. Μὲ τὸν Στέλιο, μαθητὴ στοῦ Γυμνάσιο. Μαζί κι ὁ πατέρας μου. Νέος. Ὅρθιοι κι οἱ δύο τους. Καὶ τὴ γιαγιά μου, μὲ τὰ μαῦρα τῆς σὲ μιὰ καρέκλα. Τώρα μὲ τὸν ὑπολογιστὴ μποροῦμε νὰ ἀναπλάσουμε ἐκεῖνο τὸν κόσμο καὶ τὸ σπιτάκι μας πού πῆγε στὸν οὐρανό. Ἔτσι, σκέφτομαι, πῆγαν στὸν οὐρανὸ ὁ πατέρας κι ἡ μητέρα μου καὶ ὁ Στέλιος, για νὰ τὸ βροῦνε ἀνθισμένο, μὲ ὀρθάνοιχτα παράθυρα.

Φωτογραφίες τοῦ Δημοτικοῦ, φωτογραφίες ἀπὸ τὴν αὐλή μας, κρατᾶω ἀπὸ τὸ μεγάλο δέντρο καὶ τὰ περιβόλια καὶ τὰ νερά. Ἔχουμε καὶ μιὰ φωτογραφία οἱ τρεῖς μας στὴ Χαλεύκα, μὲ αὐτὰ τὰ ροῦχα. Μαζί κι οἱ συμμαθητές μας κι οἱ συμμαθήτριές μας. Ἐκδρομὴ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κυθρέας. Θυμᾶμαι τὰ παλιά λεωφορεῖα, τὰ τραγουδία στοῦ δρόμο, τὰ λουλούδια, ἐκεῖνα τὰ ἀθάνατα πού μαζέφαμε.

Μοσχομύριζε, λοιπόν, ἡ πλάση, μὲ τὰ περιβόλια τῆς Κυθρέας ἀνθισμένα. Καὶ τὸν κῆπο μας μὲ τὶς τριανταφυλιές. Τὶς φύτεψε ὁ πατέρας μου στὴν ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ, ἦταν ἓνα πανηγύρι καὶ χαρὰ καὶ εὐλογία Θεοῦ, τότε πού ἦταν ὅλα ἀνθισμένα. Μαζί κι οἱ

ΠΡΟΕΚΛΗΣΗ
Τμηματὴ ἀνάληψη γιὰ τὴν ἀντιρρόφιση τοῦ γροισμίου καὶ ἐλατῶσε

Νίκου Ορφανίδη
Ἡ Σχολικὴ Εφορετὴ Κυθρέας σας προσκαλεῖ
στὴ τμηματὴ ἀνάληψη καὶ ἀρχειοθέτηση γιὰ τὸν Κυθρεώτη
ποιητὴ, πεζογράφου, δοκιμιογράφου Νίκου Ορφανίδη.

Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 2023
Πολιτιστικὸ Κέντρο Μελίνης Μερκούρη
Ἐναρξη: 6.30 μ.μ.

Π.Ο. Τ.Π.Θ. ΣΧΟΛΕΙΑ, ΣΥΝΑΕΣΣΑ

Πρόγραμμα Εκδήλωσης

- Χαιρετισμοὶ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Σχολικῆς Εφορετῆς Κυθρέας Δρ. Βασιλὴ Βασιλειάδη
- Τραγοῦδι «Ὀμορφὴ Πόλη»: παίξει πιάνου καὶ τραγοῦδᾷ ἡ Νάνια Θεράποντος
- Ὁμιλία ἀπὸ τὴν Δρ. **Αφροδίτη Αθανασοπούλου**, Ἀναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, Τμήμα ΒΝΕΣ - Πανεπιστήμιο Κύπρου, με τίτλο «Μία περιδιάβαση στο ἔργο τοῦ Νίκου Ορφανίδη με πλοηγὸ τὴν Κυθρέα τοῦ καμιοῦ καὶ τῆς ἀγάπης»
- **Ποίημα** «Πόλις στον οὐρανὸ» τοῦ Νίκου Ορφανίδη: Ἀπαγγελία Ἀντρια Μιχαήλ, συνοδεύει στο πιάνο ἡ Χριστίνα Μιχαήλ
- Ὁμιλία ἀπὸ τὸν κ. **Γιώργο Μόσση**, Φιλολόγο - Ερευνητὴ, με τίτλο «Ὁ Νίκος Ορφανίδης καὶ τὸ περιοδικὸ λογοτεχνίας καὶ κριτικῆς Ἀκτῆ: πορεία 34 ἐτιῶν»
- **Ποίημα** «Σε πέτρινο καρφί» τοῦ Νίκου Ορφανίδη: Ἀπαγγελία Ἀντρια Μιχαήλ, συνοδεύει στο πιάνο ἡ Χριστίνα Μιχαήλ
- Ἀπονομὴ τμηματικῆς πλακέτας
- Ἀντιφώνηση ἀπὸ τὸν ποιητὴ, πεζογράφου καὶ δοκιμιογράφου **κ. Νίκου Ορφανίδη**

μέλισσες και τὰ πουλάκια πού κεληδοῦσαν και τὸ δέντρο τῆς αὐλῆς. Και τὸ τραπέζι.

Τὸ σπίτι μας μέσα στὸ στενό, λίγοι τὸ γνώριζαν, δὲν φαινόταν ἀπὸ τὸ δρόμο, γύρω ἐλαιῶνες και περιβόλια, στὴν ἄκρη τὸ ποτάμι. Ὁ καλαμιώνας και οἱ συκιές. Τεράστια δέντρα. Τώρα τίποτα. Ἐρημιά. Οὔτε ἓνα φυλλαράκι πράσινο οὔτε ἓνα σημάδι.

Τὴν Κυθρέα κρατάω ἐντός μου, μέσα στὶς μυρωδιές και τὶς ὁμορφιές της. Μὲ τὴ δροσιά της. Μὲ τὰ νερά της. Μὲ τοὺς ἀγγέλους πού φτερουγίζουν στὸν οὐρανὸ της, κατευοδώνοντας τοὺς δικούς μας πού φεύγουν.

Γυρίζω ἀπόψε ξανά στὸν πατέρα μου, τότε πού γύριζε ἀπὸ τὴ δουλειά, μὲ τὸ τελευταῖο σχεδὸν λεωφορεῖο, πήγαινε νὰ σουρουπώσει, ἐμεῖς τὸν περιμέναμε πάντα μὲ ἀγωνία και ἀνυπομονησία, ἔφερε μαζί του και λίγα ψώνια ἀπὸ τὴ Λευκωσία, κανένα φροῦτο ἢ σοκολάτες, σὲ μιὰ τσάντα φτηνὴ, ἀπὸ μουσαμᾶ. Τὴν ἔχω ἀκόμα. Ὅπως και τὸ σμιλί τῆς μάνας μου, μὲ τὸ ὁποῖο κεντοῦσε, μᾶς ἔφτειαζε και τί δὲν μᾶς ἔφτειαζε.

Τὸ καλοκαιράκι ἔβγαινε ἡ μάνα μου στὸ δρόμο και τὸν περίμενε, μαζί της κι ἐμεῖς, μιὰ σκηνὴ πού δὲν τὴν ξεχνᾶω ποτέ. Ἐμεῖς στὸ δρόμο, στὸ στενό, νὰ περιμένουμε, ἐκεῖ σταμάταγαν τὰ λεωφορεῖα, κι ὁ πατέρας μου κουρασμένος νὰ γυρίζει στὸ σπίτι ὕστερα ἀπὸ τόσες ὥρες, ἔφευγε χαράματα πρὶν ξυπνήσουμε ἐμεῖς. Ἡ σκηνή, λοιπόν, μὲ τὸν πατέρα μου νὰ γυρίζει ἀπὸ τὴ δουλειά, μαζί μὲ ὅλους τοὺς κουρασμένους ἐργάτες, κι ἐκεῖνα ὅλα τὰ παλιὰ λεωφορεῖα πού δὲν ὑπάρχουν πιά, χάθηκαν ξαφνικά, μὲ τὴν εἰσβολή, ὅταν χάθηκε και ἡ Κυθρέα, μὲ ἀκολουθεῖ μέχρι σήμερα.

Δὲν ξέρω, τί ἄλλο νὰ πῶ. Εὐχαριστῶ τὴ Σχολικὴ Ἐφορεία Κυθρέας, τὸν Πρόεδρό της Βασίλη Βασιλειάδη και ὅλα τὰ μέλη της και ἐξαιρέτως τὴν Εὐαγγελία Παυλίδου πού φρόντισε αὐτὴ τὴ βραδυά. Τὸν δήμαρχο Κυθρέας, τὸν συμμαθητὴ μου Πέτρο Καρεκλά. Τοὺς μουσικούς. Τὰ παιδιά πού διάβασαν ποιήματά μου. Τοὺς φίλους μου πού ἤλθαν ἀπόψε ἐδῶ. Ὅλους ἐσᾶς. Και ἐξαιρέτως τὴν ἀναπληρώτρια καθηγήτρια τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου Ἀφροδίτη Ἀθανασοπούλου και τὸν Γιώργο Μύαρη πού μίλησαν γιὰ τὸ ἔργο μου.

Μέσα σε κλίμα βαδύτατης συγκίνησης ἐγίναν στις 4.11.2023 τα ἀποκαλυπτήρια του μνημείου πεσόντων και ἀγνοουμένων μελῶν και φίλων του σωματείου ΑΕΚ Κυθρέας. Το μνημεῖο, το ὁποῖο εἶναι ἔργο του γνωστοῦ Κυθρεώτη γλύπτη Παναγιώτη Πασάντα, ἀποτελεῖ ελάχιστο φόρο τιμῆς προς τοὺς ἀνθρώπους του σωματείου μας που χάθηκαν με ἀδικο τρόπο το 1974 και ταυτόχρονα ἀποτελεῖ υπενθύμιση προς τὶς νέες γενεές του χρέους για ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν κατοχὴ και ἀπελευθέρωση και ἐπανενώση της πατρίδας μας.

Ἡ ὅλη εκδήλωση ξεκίνησε με τρισάγιο και δέηση υπέρ της διακρίβωσης της τύχης των ἀγνοουμένων ἀπὸ τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Μεσαορίας κ. Γρηγό-

ριο. Ακολούθησαν χαιρετισμοί από τον πρόεδρο του σωματείου μας Δρ. Ζαχαρία Βασιλειάδη, τον Γ.Γ. του ΑΚΕΛ κ. Στέφανο Στεφάνου και κ.Μάριο Κουλουμά εκ μέρους των συγγενών των πεσόντων και αγνοουμένων. Κύριος Ομιλητής ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Τάσος Χριστοφίδης με δέμα το Κυπριακό πρόβλημα σε σχέση και με τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή το τελευταίο διάστημα. Η εκδήλωση έληξε με το τελετουργικό όπου έγινε προσκλητήριο πεσόντων και αγνοουμένων, απονομή τιμητικών πλακετών στους συγγενείς και τα αποκαλυπτήρια του μνημείου και η κατάθεση στεφάνων. Η όλη εκδήλωση διανθίστηκε από πατριωτικά τραγούδια σχετικά με την κυπριακή τραγωδία.

Αξιόλογη ήταν η εμφάνιση της Χορωδίας του Δήμου Κυθρέας την Παρασκευή, 3 Νοεμβρίου 2023 στο 12ο Παγκύπριο Χορωδιακό Φεστιβάλ "Μέρα Μνήμης Αμμοχώστου" που έλαβε χώρα στον "Αρχάγγελο" της Ι. Μονής Κύκκου στη Λακατάμια. Η νεοσύστατη Χορωδία μας υπό τη διεύθυνση του μαέστρου μας Δημήτρη Κωνσταντίνου τραγούδησε τρία τραγούδια, ενώ στο πάνω συνόδευσε

ο γνωστός πιανίστας Σάββας Σάββα. Οργανωτής το Μουσικό Σχήμα "Ευαγγέλιος" Αμμοχώστου με κινητήριο μοχλό τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του, Λουκά Ζυμαρά. Στο καλλιτεχνικό πρόγραμμα εμφανίστηκαν 6 συνολικά Χορωδίες και στο τέλος απονεμήθηκαν τιμητικές πλακέτες. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργού Άμυνας, Μιχάλη Γιωργάλλα. Το "Χρυσοπράσινο Φύλλο" που τραγουδήθηκε από όλες τις χορωδίες έκλεισε νοσταλγικά την όλη εκδήλωση.

Τελέστηκε στις 5 Νοεμβρίου ο Εσπερινός του Αγίου Δημητρίου, Επισκόπου Χύτρων στην παλαιά εκκλησία της Παναγίας των Εισοδίων στην Παλλ/σσα, χοροστατούντος του Επισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου.

Σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος του Σωματείου "Οι Χύτροι", που παραδοσιακά οργανώνει τον εορτασμό, Μιχάλης Παναγή και για τον Άγιο Δη-

μητριανό μίλησε η Κυθρεώτισσα ερευνητρια Ανθή Πέτσα Σαββίδου:

Τιμούμε, για μια ακόμα φορά τον Άγιό μας, τον Άγιο Δημητριανό σε αυτή τη φιλόξενη εκκλησία, την αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου. Μακριά από την Κυθρέα και την εκκλησία της Χαρδακιώτισσας όπου κάθε χρόνο τιμούσαμε τον της Κυθρέας το Κλέος και των Κυπρίων αγλάισμα.

Εμείς εδώ, αλλά η σκέψη μας πάντα εκεί, στην Κυθρέα μας! Ταξιδεύει και πατά τα ιερά χώματα της γης μας. Διασχίζει την Κυθρέα και προχωρεί, 5 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της ενορίας της Χαρδακιώτισσας. Σε μια κατάσπαρτη από θεμέλια, πέτρες, κεραμίδια, σπασμένα αγγεία, γη. Εκεί όπου κάποτε βρισκόταν η ιστορική μητρόπολη των Χύτρων, στον άη Δημητριανό για μας τους Τζυρκώτες.

6 του Νιόβρη στην Κυθρέα... Μέρα γιορτής και χαράς. Από το πρωί κτυπά ρυθμικά το σήμαντρο, όχι η καμπάνα, της εκκλησίας της Χαρδακιώτισσας και μια πομπή από κατοίκους της Χαρδακιώτισσας και της Συρκανιάς αλλά και των άλλων ενοριών κατευθύνεται προς τα ερείπια της εκκλησίας του Αγίου Δημητριανού. Εξαπτέρυγα, λαμπάδες και η εικόνα του Αγίου μας, όπως και το οστεοφυλάκιο με τα ιερά λείψανα του Αγίου προπορεύονται. Παρόντες και οι μαθητές των δημοτικών σχολείων αφού σήμερα τα σχολεία μας γιορτάζουν.

Με πέτρες κτισμένη πρόχειρα, η Αγία Τράπεζα... Με δρασηκευτική κατάνυξη τελείται η θεία λειτουργία. Στο τέλος της λειτουργίας διαβαζόταν ο βίος του Αγίου όπως τον περιγράφει ο συναιξαριστής. Μετά την απόλυση, ο παπάς ευλογεί τα τρόφιμα και όλοι κατάχαμα καθισμένοι αρχίζουν το φαγοπότι. Με τους πολλούς γιορτάρηδες να κερνούν το κρασί για τα «χρόνια πολλά» και το «από χρόνου».

Η πομπή της επιστροφής διέσχιζε την πάνω Κυθρέα και έφτανε στον «Βούπο». Από όπου περνούσε, οι πιστοί προσκυνούσαν και έπαιρναν ευλογία από τα άγια λείψανα. Σταματούσε η πομπή στο βερκί του Μύλου Γιατρού, και εκεί, βάφτιζαν την εικόνα για να φέρει η χρονιά καλές και ευεργετικές βροχές. Και η πομπή κατέληγε στην εκκλησία της Χαρδακιώτισσας.

Έτσι γιόρταζαμε εμείς οι Κυθρεώτες, ως το 1974 τον Άγιο Δημητριανό μας, που λάμπρυνε και καθαγίασε τα χώματα της Κυθρέας μας.

Συντοπίτης ο Δημητριανός, γεννημένος το 834 μ.Χ στο χωριό Συκές, (τοποθεσία κοντά στο Παλαίκυδρο), από πατέρα ιερέα και ενάρετη μητέρα. Νυμφεύθηκε κόρη ευγενή και χριστιανή, η οποία όμως σε διάστημα μερικών μηνών απέθανε. Ο Δημητριανός, τότε, στη νεαρή ηλικία των 16 χρόνων, αποφάσισε να αφιερωθεί ολοκληρωτικά στο Θεό. Μόνασε στο μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου

για κάπου 40 χρόνια. (Για όσους γνωρίζουν την περιοχή πρόκειται για την τοποθεσία «Φουρτουλίσια» 500 περίπου μέτρα μακριά από τον Κεφαλόβρυσο).

Η μοναστική ζωή του υπήρξε πρότυπο και υπόδειγμα ήθους. Έζησε με εγκράτεια, αρετή και ψυχική άσκηση και αξιώθηκε της θείας χάριτος να μπορεί να θεραπεύει. Αναφέρεται σχετικά στο «Βίο» του ...νοσήματα, χαλεπά τω του Δημητριανού λόγω εφυγαδεύοντο, δαίμονες απηλαύνοντο, παδών παντοίων η θεραπεία επηκολούθει.

Η φήμη του μοναχού Δημητριανού ξαπλώθηκε παντού. Ο επίσκοπος Χύτρων Ευστάδιος τον χειροτονεί αρχικά πρεσβύτερο και οικονόμο της Επισκοπικής περιφέρειάς του. Ο Δημητριανός με το έργο του αξιώθηκε να ανέβει τους βαθμούς της ιεροσύνης, χωρίς ο ίδιος να το επιδιώξει, μάλλον το απέφευγε: Πρεσβύτερος και Ηγούμενος στο Μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου διαδέχεται στη συνέχεια τον Ευστάδιο στον επισκοπικό θρόνο των Χύτρων. Ένα θρόνο ιστορικό, ένα θρόνο που λάμπρυναν πριν απ' αυτόν τέσσερις επίσκοποι, που ανακηρύχτηκαν από την Εκκλησία μας άγιοι.

Με την εκλογή και τη χειροτονία του ως Επισκόπου οι χριστιανοί βρήκαν τον άξιο ποιμένα, τον σπλαγχνικό πατέρα. Τα λόγια του Κυρίου «ο ποιμήν ο καλός την ψυχήν αυτού τίθησιν υπέρ των προβάτων», βρήκαν σ' αυτόν, τον πιστό κι αφοσιωμένο τηρητή. Οι πράξεις του αλλά και τα γεγονότα το καταμαρτυρούν.

Το 911 μ.Χ. οι Άραβες, λαός βάρβαρος που κατοικούσε στη Μεσοποταμία σε μια από τις επιδρομές τους στην Κύπρο με αρχηγό τον εξωμόθη Δαμιανό ή Νταμιάνα, για 4 μήνες κατέστρεφαν, λεηλατούσαν, σκότωναν. Από την επιδρομή του αγίου φεύγοντας, εκτός από τα λάφυρα, πήραν μαζί τους στη Βαβυλώνα, (τη σημερινή Βαγδάτη), κι ένα μεγάλο αριθμό αιχμαλώτων.

Ο Επίσκοπος, «αφίκε ως ο καλός ποιμήν του Ευαγγελίου, τα 99 πρόβατα κι ακολούθησε το ένα». Παρά τα γηρατεία του - θα ήταν τότε 78 χρόνων - βάδισε «οπισθόπους» στη μακρινή εκείνη χώρα για να ενισχύει και να παρηγορεί τα δοκιμαζόμενα παιδιά του.

Η ζωή του εκεί, μια συνεχής προσευχή. Και πετυχαίνει με ικεσίες προς τον Χαλίφη και με επιχειρήματα για τη μη παραβίαση της συμφωνίας μεταξύ Βυζαντινών και Αράβων για ουδετερότητα της Κύπρου, την απελευθέρωση των αιχμαλώτων και την επιστροφή τους στην πατρίδα.

Ο σεβάσιμος επίσκοπος αφήκε τα εγκόσμια γύρω στο 915 μ.Χ. σε ηλικία 81 περίπου χρόνων.

Ο άγιός μας, έζησε ζωή υποδειγματική. Κοντά σ' αυτόν έβρισκαν όλοι τον στοργικό πατέρα, τον αλύγιστο αγωνιστή, τον προστάτη, τον ελευθερωτή.

Και σ' αυτόν εμείς, ανέστιοι σήμερα και πρόσφυγες προσευχόμαστε. Και σεμνά και ταπεινά προσκυνούμε τα ιερά οστά του. Και μαζί με εμάς, οι απανταχού πρόσφυγες εναποδέτουν τις ελπίδες τους για επάνοδο στην πατρώα γη.

Ας είναι η γιορτή του Αγίου μας, μέρα περισυλλογής και μνήμης. Περισυλλογής για την σωστή έκβαση του εθνικού μας προβλήματος και την διαφύλαξη

της ευλογημένης και καθαγιασμένης αυτής γης. Και Μνήμης, του σειπού ιερέα της Χαρδακιώτισσας Παπακώστα Παπαναστασίου όπως και του Προέδρου της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της, Μιχάλη Κυριάκου, οι οποίοι διέσωσαν την εικόνα της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας και τα ιερά οστά του ώστε εμείς σήμερα να τον έχουμε κοντά μας, σύντροφο και προστάτη μας.

Για δεύτερη φορά ο Επίσκοπός μας, αγαπητοί μου, ακολούθησε τον Αύγουστο του 1974 τα βήματα του ποιμνίου του στην προσφυγιά. Αυτή τη φορά, όχι οπισθόπους, αλλά στα ευλογημένα χέρια του σειπού ιερέα μας. Για να βρίσκεται δίπλα μας, αρωγός και παρηγορητής μας.

Θα τελειώσω με στίχους από ποίημα του αγαπητού Κυδρεώτη δασκάλου Γεώργιου Κοκή αφιερωμένο στον Άγιο Δημητριανό:

...Γι αυτό και μείς ευλαβικά προσπίπτουμε κοντά σου
Και σου ζητούμε από καρδιάς, λυπήσου τα παιδιά σου.
Έλα και στάσου δίπλα μας, συντόμευσε το χρόνο
που δάμαστε στην προσφυγιά. Διώξε μας κάθε πόνο.
Βοήθα να γυρίσουμε στα άγια χώματά μας
στα σπίτια μας, στις εκκλησιές να βρούμε τη χαρά μας,
να ευλογούμε του Θεού την άκραν ευσιπλαχνίαν
μέσα σε μια νεόκτιστη δική σου εκκλησία.

Εις μνήμην του μακαριστού κοινοτάρχη Συρκανιάς, Κώστα Χατζηγιακουμή, πραγματοποιήθηκε στις 9.11.23 η καθιερωμένη ετήσια Αιμοδοσία του Δήμου Κυδρέας σε συνεργασία με το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας και όλα τα Οργανωμένα Σύνολα της Κυδρέας, στο Οίκημα του Σωματείου ΑΕΚ Κυδρέας στην Αγλαντζιά. Σ' αυτήν παρέστησαν ο Δήμαρχος, δρ Πέτρος Καρεκλάς, μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και του Συμβουλίου Νεολαίας, μέλη της οικογένειας του αείμνηστου Κ. Χατζηγιακουμή και άλλοι εθελοντές αιμοδοτές.

Δημιουργικό και ευχάριστο ήταν στις 2.12.2023 το απόγευμα των μελών του ΔΣ του Ομίλου Γυναικών Κυδρέας Η Ελένη Ανδρέου, η Κάτια Σαββίδου, η Χαριτίνη Καλλή, η Έλλη Ελευθεριάδου, η Μαρίνα Γεωργιάδου, η Ευαγγελία Παυλίδου Μιχαήλ και η Ανθή Πέτσα Σαββίδου, τα μέλη του Ομίλου και η Αθηνούλλα Μαμουλλίδου και άλλες φίλες του Ομίλου. Φιλοξενήθηκαν στο Δάλι, στο εργαστήρι La bella Maniera Arts Studio της Κυδρεώτισσας Μαρίας Κυριάκου και έφτιαξαν με δικές της οδηγίες το χριστουγεννιάτικο στεφάνι τους, καμωμένο αποκλειστικά από κουκουάρια. Ενθουσιασμό και φαντασία και το αποτέλεσμα... εντυπωσιακό.

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 18.12.23, η εορταστική εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν ο Δήμος και η Σχολική Εφορεία Κυθρέας για βράβευση των αρίστων αποφοίτων Μέσης Εκπαίδευσης της σχολικής χρονιάς 2022-2023 από την εκπαιδευτική περιφέρεια Κυθρέας και για την παρουσίαση του Ημερολογίου του Δήμου για το 2024.

Τον χαιρετισμό της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας ανέγνωσε η Επιθεωρήτρια φιλολογικών μαθημάτων κα Σοφία Ιωάννου. Η κα Υπουργός συνεχάρη τους μαθητές για το ήθος και τις επιδόσεις τους και τόνισε τη σημασία τέτοιας φύσεως εκδηλώσεων στη διατήρηση της μνήμης και στην καλλιέργεια της αγάπης για τα κατεχόμενα εδάφη μας. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας δρ Βασίλης Βασιλειάδης εξέφρασε τη συγκίνησή του για το γεγονός ότι η εκδήλωση αυτή έχει καταστεί ετήσιος δεσμός που τυγχάνει εκτίμησης από τους Κυθρεώτες και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής, αφού επιστεγάζει με τον καλύτερο τρόπο τις προσπάθειες των νέων μας και τους ενδυναμώνει για τα μελλοντικά τους βήματα.

Ακολούθησε η επίδοση βραβείων στους αριστεύσαντες αποφοίτους και αντιφώνηση εκ μέρους τους από τον απόφοιτο Κωνσταντίνο Κελεπέσι. Ο πρω χτεύσας απόφοιτος ευχαρίστησε τον Δήμο και τη Σχολική Εφορεία για τη βράβευση και τόνισε πως η νέα γενιά οφείλει να έρθει σε μια πιο ουσιαστική επαφή με την κατεχόμενη γη μας και να μην πάψει ποτέ να διεκδικεί την επιστροφή στους τόπους μας.

*Επίδοση βραβείου στον απόφοιτο
Κωνσταντίνο Κελεπέσι.*

Στη συνέχεια επιδόθηκαν τιμητικές πινακίδες σε όσους διετέλεσαν Πρόεδροι της Σχολικής Εφορείας Κυθρέας: Στον αείμνηστο πρώην Δήμαρχο Σάββα Χριστίδη, που εκτελούσε μετά το 1974 και καθήκοντα Προέδρου της Σχολικής Εφορείας (την πινακίδα παρέλαβε ο γιος του, Μάκης Χριστίδης) και στους Γεώργιο Κοκή, Πέτρο Παπαγιώργη, Ανδρέα Κολιό, Χρίστο Καραμανή και Κλεάνθη Καλλή. Αναγνώστηκε επίσης από τη Δημοτική Σύμβουλο και Αντιπρόεδρο της Σχολικής Εφορείας, Ευαγγελία Παυλίδου Μιχαήλ, ποίημα του δασκάλου Γεώργιου Κοκή που είχε αφιερώσει στην εγγονή του.

Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης ο Δήμαρχος Κυθρέας, δρ Πέτρος Καρεκλάς, παρουσίασε τη νέα έκδοση του Δήμου με τίτλο: «Δήμος Κυθρέας 2012-2023. Δώδεκα χρόνια πλούσιας προσφοράς και δράσης», η οποία συνοψίζει το πολύπλευρο έργο του Δήμου Κυθρέας την τελευταία δωδεκαετία μαζί με πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Ακολούθησε σύντομη παρουσίαση του Ημερολογίου του

Δήμου για το 2024 με θέμα «Χύτρων γαία. Αρχαιότητες από τη γη της Κυθρέας» και η εκδήλωση έκλεισε μ' εορταστικό πρόγραμμα από τη Χορωδία του Δήμου.

Άξιοι φιναλίστ αποδείχθηκαν οι παίκτες μας της ΕΝΩΣΗΣ ΝΕΩΝ ΚΥΘΡΕΑΣ στον τελικό του Κυπέλλου έναντι της ομάδας του ΑΠΟΕΛ που έγινε στις 12 Μαΐου στο κλειστό γυμναστήριο του Ευάγγελος Φλωράκης.

Η Ομάδα της Ε.Ν.Κ. απέδειξε πως φέτος κάτι καινούριο γεννήθηκε και εφόσον συνεχίσει έτσι, θα έχει και άλλες ευκαιρίες για μεγάλες διακρίσεις. Οι αθλητές έδωσαν τον καλύτερό τους εαυτό και αγωνίστηκαν με πάθος και δύναμη.

Θερμά συγχαρητήρια στους παίκτες Χρίστο Παπακυπριανού, Ανδρέα Αργυρού, Ζήνωνα Αχιλλείδη, Χρίστο Ζαμπακίδη, Νικόλα Χατζηνικολάου και Δανιήλ Πουλλαΐδη όπως και στον προπονητή Χαράλαμφο Σιάντο.

Την Τετάρτη 1η Απριλίου 2023 σε μια κατάμεστη αίθουσα και στην παρουσία εκλεκτών προσκεκλημένων μελών και φίλων του ΠΑΟΚ πραγματοποιήθηκε η εθνική εορτή για τις επετείους της 25ης Μαρτίου και της 1ης Απριλίου στο σωματείο ΠΑΟΚ Κυθρέας.

Εισαγωγική ομιλία για τις επετείους είπε ο πρόεδρος μας κ. Λούκας Ορφανίδης. Κύριος ομιλητής ο οποίος εξήρε το ιστορικό και την σημασία των επετείων ο Κυθρεώτης αναπληρωτής πρόεδρος το Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χάρης Γεωργιάδης.

Την εκδήλωση εμπλούτισαν με την παρουσία τους το το Αστρονίδειον Ωδείο και το χορευτικό συγκρότημα Ακρίτες Γερίου υπό την διεύθυνση του κ. Αργύρη Αργυρού.